

SKYRIUS Karjeros galimybių pažinimas

TEMA Ką ir kodėl žmonės dirba?

Įvairių profesijų žmonės ir jų atliekami darbai

1. Patyrinėk profesijų korteles. Rask, kokius darbus atlieka šių profesijų atstovai ir jas nuspalvink.

„Aš teismo salėje nusprendžiu, kas teisinga, o kas ne. Prieš eidamas į teismo posėdį perskaitau bylos medžiagą, išklausu nuskriaustąjį ir tą, kuris, kaip manoma, jį nuskriaudė, kviečiu liudytojus, kurie papasakoja viską, ką matė. Sprendimus priimu pagal šalyje galiojančius įstatymus – taisykles, kurios vienodai taikomos visiems žmonėms. Spręsdamas bet kokį ginčą negaliu turėti išankstinės nuomonės apie ginče dalyvaujančius žmones, turiu atsižvelgti į tai, ką sužinojau ar išgirdau, negaliu teismo metu sužinotos informacijos naudoti norėdamas gauti naudos sau. Teismo salėje visuomet vilkiu mantiją ir būnu užsikabinęs ženklą.“

Prokuroras (-ė)

Advokatas (-ė)

Teisėjas (-a)

Sekretorius (-ė)

„Mano parduodamos prekės gali būti pačios įvairiausios: maisto produktai, gėrimai, asmens higienos reikmenys, drabužiai, avalynė, indai, elektros prietaisai, kanceliarinės prekės, baldai, transporto priemonės ir daugelis kitų. Dirbu su kasos aparatu. Kad tinkamai apskaičiuočiau visų prekių kainą, turiu suskaičiuoti, kiek vienetų kiekvienos prekės pirkėjas nori įsigyti. Kai kuriuos produktus turiu pasverti. Paimu iš pirkėjo pinigus už įsigytas prekes ir atiduodu jam grąžą, jei pirkėjas davė daugiau pinigų, nei kainavo prekė. Paruošiu banko kortelių skaitytuvą, kad pirkėjas galėtų atsiskaityti banko kortele. Priimu grąžinamas prekes. Darau inventorizaciją prekybos salėje.“

Salės
darbuotojas (-a)

Krovėjas (-a)

Sandėlininkas (-ė)

Pardavėjas (-a)

„Atlieku įvairius darbus: gesinu ugnį, gelbėju nelaimėlius. Žinoma, laužo, ant kurio išskylautojai kepa dešreles, negesinu. Tačiau jei laužo ar židinio liepsnos įsisiautėja ir žmonėms jų suvaldyti nepavyksta, aš visuomet esu pasiruošęs padėti. Dirbu įvairiose vietose: pastatuose, gamtoje, transporto priemonėse. Kartais tenka kovoti su potvyniais ar avarijomis ir gelbėti skęstančius ar automobiliuose įstrigusius žmones. Naudoju gesinimo įrangą, kastuvus, laužtuvus, kirvius ir kitas priemones, kurios padeda pasiekti nelaimės vietą. O kad išlikčiau sveikas, dėviu specialų kostiumą, batus, pirštines ir šalną, kurie saugo mano kūną.“

Policijos
patrulius (-ė)

Ugniagesys
gelbėtojas (-a)

Paramedikas (-ė)

Santechnikas (-ė)

„Gydu tik vaikus. Rūpinuosi jų sveikata nuo pat gimimo iki tol, kol sukanka 18 metų. Visi vaikai labai greitai auga ir keičiasi, todėl pas mane mažieji pacientai lankosi ne tik susirgę, bet ir tam, kad galėčiau apžiūrėti, ar vaiko kūnas, protas ir judesiai yra tokie, kokie būdingi bendraamžiams. Patikrinu, ar vaiko kūnas tinkamai juda (pvz., ar akimis mažylis seka judančius daiktus), pamatuoju vaiko ūgį, svorį, rekomenduoju, ką reikėtų valgyti vaikams pagal jų amžių, jei nori būti sveiki, stetoskopu paklausau, kaip plaka širdis arba ką „pasakoja“ plaučiai, apžiūriu skaudamą gerklę ar ausis.“

LOR specialistas(-ė)

Odontologas (-ė)

Pediatras (-ė)

Psichologas (-ė)

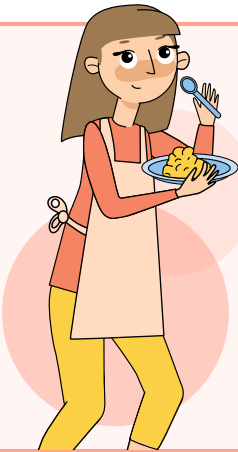
„Visada perskaitau scenarijų, sugalvoju, kaip pakeisiu aktorius išvaizdą taip, kad jis taptų panašus į vaidinamą personažą, pvz., ant veido nupiešiu raukšles, kad aktorius atrodytų senesnis, užklijuosiu dirbtinę karpą. Bendrauju su kostiumo dailininku, kad žinočiau, kokius drabužius vilkės aktoriai. Pasiruošiu visas reikalingas priemones. Manęs ant scenos nepamatysi, aš dirbu užkulisiuose. Savo darbą pradėdau daug anksčiau, nei į teatro salę įžengia pirmas žiūrovas. Jei reikia, per pertrauką pataisau grimą, o po spektaklio jį nuvalau.“

Grimuotojas (-a)

Operatorius (-ė)

Scenografas (-ė)

Režisierius (-ė)

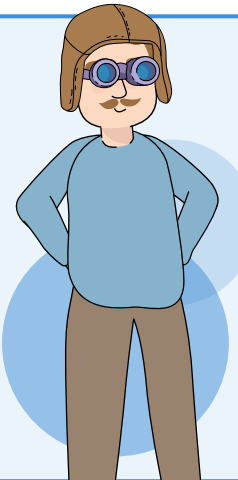
„Esu tas žmogus, kuris tiria ir kuria skanų, maistingą bei gražiai atrodantį maistą. Tačiau nesu nei virėjas, nei kepėjas, todėl patiekalų virtuvėje negaminu ir kepinių kepykloje nekepu. Aš sugalvoju, išbandau ir, jei reikia, tobulinu, stengiuosi pagerinti maisto produktų ar patiekalų receptus. Rūpinuosi, kad gaminami maisto produktai ar patiekalai būtų kokybiški ir saugūs valgyti. Padedu virėjams, kepėjams ar kitiems darbuotojams išmokti gaminti naujus patiekalus. Klausiu pirkėjų, ar jiems patinka nauji gaminiai.“

Konditeris (-ė)

Maisto
technologas (-ė)

Padavėjas (-a)

Mėsininkas (-ė)

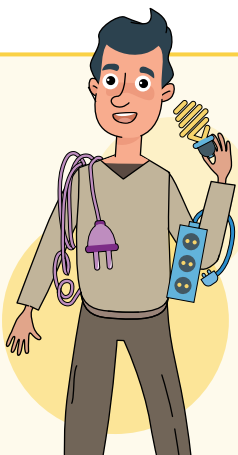

„Prieš skrydį patikrinu, ar visa įranga veikia tinkamai. Vairuoju lėktuvą ant žemės, kylant, skrendant ir leidžiantis. Nuolat stebiu įvairias lemputes ir prietaisus lėktuvo valdymo skyde, kad žinočiau, ar lėktuvas nepradėjo gesti. Naudojuosi navigacine įranga, kad žinočiau, į kurią pusę skristi ir kaip pasiekti kelionės tikslą. Jei kada teko skristi lėktuvu, žinai, kad pro langelius kartais nieko nematyti. Nuolat bendrauju su ant žemės dirbančiais oro uosto darbuotojais, kad žinočiau, kada kilti ir leisti. Keleiviniuose lėktuvuose skrendu ne vienas, ilguose skrydžiuose pavaduoju lėktuvo kapitoną.“

Skrydžių valdymo
dispečeris (-ė)

Pilotas (-ė)

Stiuardas (-esė)

Skrydžių
operatorius (-ė)

„Dažniausiai mano darbo vieta – prie stalo. Kompiuterio programomis braižau įvairias schemas, atlieku skaičiavimus, planuoju, kiek elektros reikės kiekvienam pastatui. Rūpinuosi, kad pastatuose veiktų šviesos šaltiniai, kištukiniai lizdai, patalpų vėdinimo prietaisai, šildymo sistemos, apsauga nuo gaisro, liftai. Mano dėka pastatuose gali įjungti šviesą, įkrauti mobilųjį telefoną ar žiūrėti filmus per televizorių. Taigi mano darbas – sukurti planą, kaip pastatuose „vaikščios“ elektra.“

Interjero
dizaineris (-ė)Šviesos
operatorius (-ė)Elektros
inžinierius (-ė)Kraštovaizdžio
architektas (-ė)

„Rūpinuosi, kad įmonė būtų žinoma ir mėgstama kitų žmonių, tai yra tam tikru būdu ją reklamuojau, prisidedu prie jos populiarumo. Pvz., jei kavinė pradėjo gaminti naujo skonio blynelius, tai mano užduotis – padaryti taip, kad žinia apie naują patiekalą pasklistų visuose miestuose ir miesteliuose. Todėl rašau pranešimus spaudai, straipsnius, trumpas žinutes apie įmonę ar ką nors, kas susiję su ja. Rengiu spaudos konferencijas, organizuoju kitus renginius, pvz., pakviečiu žurnalistus į ekskursiją savo darbovietėje.“

Administratorius (-ė)

Kompiuterių
technikas (-ė)

Programuotojas (-a)

Viešųjų ryšių
specialistas (-ė)

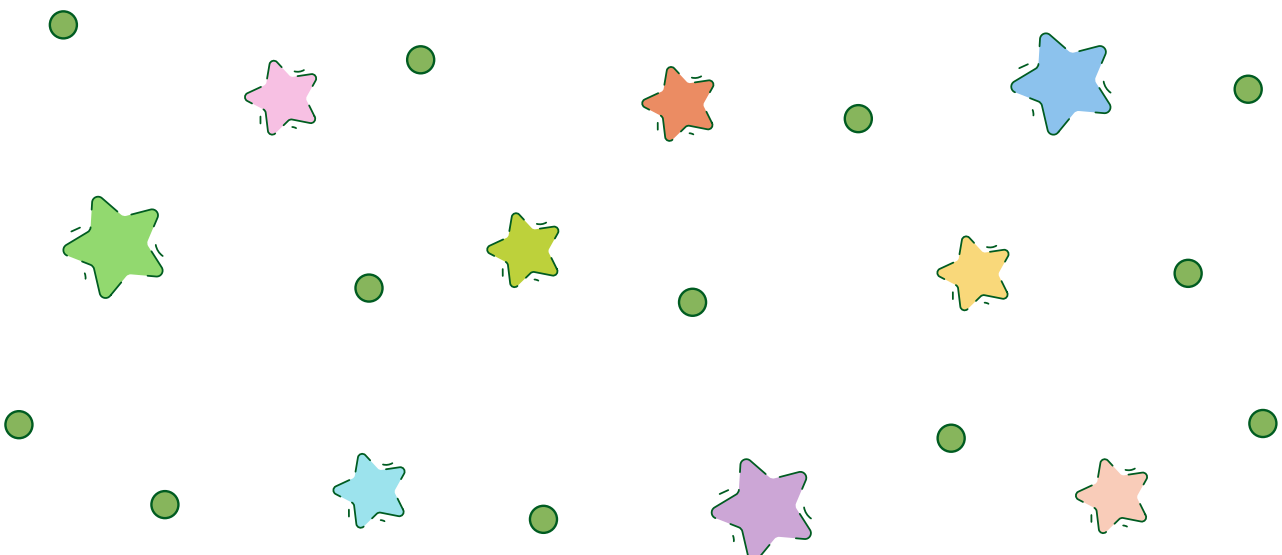
„Aš sukerpu medžiagas pagal turimus brėžinius. Pasiuvu tą patį drabužį iš kelių skirtingų medžiagų, kad išsiaiškinčiau, kuri medžiaga tinka geriausiai. Prisiuvu įvairių papuošimų: blizgučių, sagučių, juostelių ir kita. Jei reikia, pataisau pasiūtą drabužį, pvz., išardau kai kurias siūles, patrumpinu ar susiaurinu drabužį. Nuolat bendrauju su dizaineriu, kad įsitikinčiau, jog drabužis atrodo taip, kai šis įsivaizduoja. Primatuoju jau pasiūtą drabužį. Tam, kad galėčiau iš įvairių medžiagos skiaučių pasiūti švarką, sijoną, suknelę ar kelnes, reikia mokėti naudotis ne tik siūlu su adata, bet ir įvairiomis siuvimo mašinomis, žirkklėmis, smeigtukais ir kitais įnagiais.“

Stilistas (-ė)

Vizažistas (-ė)

Sukirpėjas (-a)

Siuvėjas (-a)

2. Patyrinėk profesijų korteles. Rask, kokius darbus atlieka šių profesijų atstovai. Profesijų ir jų atliekamų darbų poras nuspalvink ta pačia spalva. ●

- Nuplauna, supjausto maisto produktus, gamina patiekalus.
- Sveria, matuoja ingredientus.
- Rūpinasi, kad pagamintas maistas būtų kokybiškas ir skanus.

- Apžiūri dantis.
- Atlieka burnos higieną.
- Užplombuoja dantų skylutes ir sutvarko nuskilusius dantis.

Archeologas

Buhalteris

- Stebi kameromis filmuojamą vaizdą.
- Saugo darbuotojų ir svečių daiktus.
- Apie įtartinus asmenis praneša savo vadovui ar policijos pareigūnams.

- Ima kraują tyrimams.
- Matuoja kraujospūdį, temperatūrą.
- Suleidžia reikalingus vaistus.
- Perriša žaizdas.

- Tiria senus kaulus, pastatus, indus, įrankius.
- Renka medžiagą tyrimams.
- Atlieka laboratorinius tyrimus ir rašo ataskaitas.

Slaugytojas

Virėjas

Odontologas

- Nurodo, kiek pinigų įstaiga gavo ir kiek išleido.
- Parengia ataskaitas vadovui.
- Apskaičiuoja atlyginimus ir juos išmoka.

Apsaugininkas

Maketuotojas

- Surenka informaciją apie muziejuje esančius eksponatus.
- Vedžioja lankytojus po muziejų.
- Pasakoja tik tai, kas įdomu muziejaus lankytojams.

Architektas

- Sugalvoja, ką vaikai galėtų veikti.
- Moko vaikus tinkamo elgesio.
- Pasakoja tėvams, kaip darželyje sekasi jų vaikams.

Bibliotekininkas

- Sugalvoja knygos dizainą.
- Suranda tinkamą šriftą.
- Parenka, kokios spalvos bus naudojamos knygoje.
- Sutvarko nuotraukas ir piešinius.

- Bendrauja su žmonėmis, kurie nori statyti ar atnaujinti kokį nors pastatą.
- Apžiūri vietą, kurioje bus statomas statinys.
- Paruošia statinio brėžinį.

Auklėtojas

Gidas

Dizaineris

- Rūpinasi knygomis ir skaitytojais.
- Nuolat lentynas papildo įdomiais leidiniais.
- Sugalvoja įvairių renginių.

- Domisi mados naujovėmis, dalyvauja parodose.
- Kuria eskizus.
- Prižiūri savo sukurtų daiktų (pvz., drabužių, aksesuarų ir kt.) gamybą.